

Проф. г.т.н. инж.-мат. Петър Колев, зам.-ректор по научноизследователската и международната дейност на ВТУ „Тодор Каблешков“:

Въпрос на време е България да има свой транспортен университет

Снимки авторът

Георги Сотиров

Проф. Колев, в навечерието на коледните и новогодишни празници е време за творческа равностметка. Как оценявате 2018 г.?

Тази година беше приятен нов правилник за развитие на академичния състав, в който бяха поставени националните минимални изисквания във връзка с научното израстване на преподавателите. Целта на тези изисквания беше свързана с признаване на хабилитираните и нехабилитираните преподаватели. Досега изискванията за научното израстване се поставяха от самите университети. Това в Румъния например доведе до изключително голяма инфлация и „производство“ на прекомерно много доценти и професори.

В България имахме традициите от Висшата атестационна комисия (ВАК) и много от университетите свалиха оттам наукометрични критерии и ги поставиха в своите правилници. Така направихме и ние. Аз бях дъва поредни мандата в Научната комисия по машинни науки на ВАК. Във ВТУ се получи и още нещо, което може да се дава за пример за останалите висши учебни заведения. Ректорите на шест университета – ТУ в София, ТУ, ВТУ и Висшето военноморско училище във Варна, ТУ в Габрово, Русенския университет, се събрахме и приехме единни критерии, които действат вече почти 10 години. Споразумението включваше взаимното признаване на хабилитациите в тези шест висши учебни заведения. Дотогава доцент и професор си само на територията на своя университет, не в национален план. С това се получи възможността дадени

преподаватели да четат лекции и да подпомагат обучението и в други ВУЗ-ове. Това се отнася особено в моята област на техническите науки, където има определен дефицит на кадри. С въвеждането на националните критерии на практика и отразяването им в Националния център за информация и документация (НАЦИД) хабилитираното лице е признато на национално равнище. Тази материя отне голяма част от творческото ми време през изминаващата година.

Какво е състоянието на международната дейност на ВТУ?

По традиция тя е силно развита. Ние имаме много сериозни контакти и подписани договори за сътрудничество с около 57 университета в Европа, САЩ и Азия. В резултат на това наши студенти по програма „Еразъм+“ се обучават в различните ВУЗ-ове по света. Години наред поддържаме творчески контакти с Руския национален транспортен университет, който е широко известен с качест-

вото на преподаването и науката, която създава. В продължение на над 15 години с тях разменяме по 15 студенти за стажуване и обучение, като издръжката е реципрочна.

В последните пет години от 6 до 16 юни присъстваме на международни конференции, на други форуми в Технологичния университет в китайския град Нунбо, който е с население от 7 млн. души. До там от Шанхай се стига по един 36-километров мост през морето. Той е проектиран в години, а е изграден за две. Строител на този мост е ректорът на университета в Нунбо. От тези контакти вече имаме 9 докторанти със съвместно ръководство - научни ръководители едновременно от ВТУ и от ТУ в Нунбо. Наскоро се завърна наш докторант, който е имал за научен ръководител ректора на китайския университет.

Какво очаквате от новата учебната година?

За новата учебна година единствени в страната извършихме прием на

бакалаври от 106% и 109% на магистри. Процентите над стоте идват от правото ни на платено обучение. За съжаление съм принуден да кажа, че няма особен интерес към моите предмети. Единствени строителните специалности се отличават в това отношение. Въпреки сложната материя на дисциплините, които преподавам, с удовлетворение мога да заявя, че заочните ми студенти са много сериозни. Моето обяснение е, че те работят и искат да се изкачат на по-високи позиции в иерархията, а това може да стане след една успешна магистратура. Те присъстват редовно на лекциите, интересуват се, идват подготвени за консултациите и учебният процес с тях е взаимно удовлетворителен.

За нас тази година няма демографска криза. Изпълнихме заложените бройки на новоприети студенти. Но по отношение на качествени кандидати, добре подготвени от средното образование младежи и девойки има как-во да се желае, и то много.

Струва ми се, че кризата на прословутата демографска криза постепенно тръгва нагоре. От това следва, че държавата най-после трябва да обърне внимание на образованието. Разбирането трябва да бъде, че добре подготвените кадри - и със средно, и с висше, и най-вече с висше инженерно образование, са разкошничето за развитието на производството и основен двигател на икономиката. Брутният вътрешен продукт ще нараства само тогава, когато зад неговото реализиране и натрупване стоят образовани люде. С повече средства за университетите, преоборудване на лабораториите, които по принцип са отпреди 30 години, ние ще върнем децата си, свежата кръв в България обратно в страната. Така ще станем конкурентноспособни във всяка една сфера на икономиката.

В последно време базата на ВТУ придобива нов модерен и функционален облик.

Вярно е. Ние имаме много обширна база от 160 дка и голяма част от помещенията, които са се използвали, когато училището беше военизирано, сега се дават под наем на различни фирми – за плазмено рязане, за производство на дограма и т.н. Ректорът, проф. Тодорова, освен че е инженер, е и икономист по образование и е прекарал мендигър. Държавната субсидия не стига само за заплати на преподавателите. После са разходите за стипендии, ток, парно, вода.

На второ място идва активното ни участие във всички възможни проекти. С такива в Националния доверителен екофонд например реновирахме две обществения

с по 1 200 000 лв. за всяка от сградите. Те са изцяло санирани, със сменена дограма, отопление. Очакваме и финансиране от Министерството на образованието и науката за необходими вътрешни подобрения. Въвеждаме и икономична LED система с обменни датчици за осветление, което ще генерира също определени средства в бъдеще.

На трето, но не на последно място, идват сериозните контакти както на академичното ръководство, така и на отделни категории с бизнеса. С тяхно съдействие обзаведохме или ремонтирахме нови лаборатории, зали и др.

ВТУ изпълнява всички критерии, за да бъде наречен „транспортен университет“.

В Закона за висшето образование има изисквания за какво дадено висше училище може да се нарича университет. Ние отговаряме на всички – обучаваме бакалаври, магистри и докторанти в много специалности. Имаме изключителен брой специализанти. Без излишна скромност ще кажа, че ако го няма ВТУ, няма как да функционира метрото. Почти всички негови специалисти са наши възпитаници. Не е случайно, че проф. г-р инж. Стоян Братоев, изп. директор на „Метрополитен“ ЕАД и доктор хонорис кауза на ВТУ „Тодор Каблешков“, непрекъснато настоява за още подготвени от нас кадри за столитното метро. Същото важи и за функционирането на БДЖ, Национална компания „Железопътна инфраструктура“, а и на други структури от частния сектор. Имаме положителна акредитация и е въпрос на време България да има своя нов транспортен университет.

